

[Minister Lise Østergaard]

Når det sker, misbruges menneskerettighederne som kasteskyts fra højre mod venstre, fra venstre mod højre, således som det også i vidt omfang er sket her i dag. Jeg vil atter en gang advare derimod, for det tjener i hvert fald ikke den ægte omsorg for det lidende menneske, og det uanset om det lidende menneske er en systemkritiker i et kommunistisk land, en undertrykt sydafrikansk arbejder eller et menneske, som ingen kan finde i Chile eller Argentina.

Hr. Honoré kaldte min redegørelse for mat og uengageret, fordi den relativerede problemerne. Ja, hvad i alverden vil hr. Honoré ønske sig af en ansvarlig regerings udenrigspolitik andet, end at den søger at vurdere de internationale problemer relativt. Allerede i emnet for forespørgselsdebatten ligger der jo den form for politisering af menneskerettighederne, som jeg i mit indlæg advarede imod. Hvilken virkning har Beogradmødet haft på menneskerettighedssituationen i de kommunistiske lande? Underforstået, det er her og alene her, vi, kristeligt folkeparti, vil interessere os for krænkelse af menneskerettighederne.

Dernæst fik vi en række af de mange og kendte eksempler på begivenheder, som vi i vort land med god grund opfatter som alvorligt krænkende for frihedsrettighederne. Hvorfor gav jeg ikke en tilsvarende række eksempler? Så havde mit indlæg været stærkt og engageret.

Jeg kan forvisse hr. Honoré om, at min holdning til menneskerettighederne ikke er uengageret, men den er ikke ensidigt engageret. Ud fra min politiske holdning måtte en engageret opremsning af individuelle begivenheder i én del af verden følges af en tilsvarende engageret opremsning af begivenheder i en anden del af verden, og det, der foregår her i dag, er jo ikke en høring om menneskerettigheder, men en udenrigspolitisk debat. I en sådan må det ganske klart være min opgave at give en så vidt muligt oversigtlig og principiel fremstilling af de politiske problemer og den politiske situation.

Jeg har afholdt mig fra i mit indlæg at rette dette, der selvfølgelig rummer nogen kritik af formuleringen af kristeligt folkepartis forespørgsel, fordi jeg samtidig har været glad for forespørgslen, og fordi jeg påskønner muligheden for at drøfte disse mere specielle udenrigspolitiske spørgsmål, der let

drukner i de meget omfattende debatter, vi ellers har. Men som et svar på hr. Honorés direkte indlæg imod mig må jeg dog præcisere det, jeg har gjort her. Jeg vil også gerne sige til hr. Honoré, at regeringen ikke fortier de lidende samvittighedsfangers situation. Vi taler deres sag, vi har talt deres sag og bliver ved at gøre det. Både udenrigsministeren og statsministeren gjorde det direkte i januar sidste år, da de omtalte og tog stærkt afstand fra grove overgreb på menneskerettighederne i et østland.

Også hr. Jørgen Junior klagede over, at min redegørelse var uengageret. Hr. Jørgen Junior vil jeg svare således: det kommer nu an på, hvad det er, man er engageret i, om det, man er engageret i, er en virkelig omsorg for menneskerettighederne, uanset hvor i verden krænkelse foregår, eller om man er engageret i at høre sig selv formulere politiske programerklæringer ud fra meget specielle synspunkter. Hr. Jørgen Junior bad mig være ærlig for ikke at holde befolkningen for nar og erkende Beogradmødets totale fiasko. Jeg tror, hr. Jørgen Junior kan være glad for, at regeringens udenrigspolitik er så ansvarlig, at vi har støttet og i fremtiden agter at støtte alle de positive træk, som findes, og som vil forekomme i den langsomme og meget vanskelige afspændingsproces mellem Øst og Vest, en proces, hvori menneskerettighederne er en del.

Jeg må også spørge mig, hvad hr. Jørgen Junior har ventet skulle være muligt på de få år, der er gået siden Helsingfors. Skulle Øst være gjort til Vest på den tid? Hvis det ikke er tilfældet, skal vi så råbe op og smække med dørene med genindførelse af den kolde krig og måske også den varme krig til følge? Jeg kan sige til hr. Jørgen Junior, at så letsindigt handler vi ikke med vores temperament i regeringen.

Til hr. Arne Christiansen vil jeg gerne sige, at det problem, hr. Arne Christiansen gjorde centralt i sin fremstilling, er et problem, vi tidligere har drøftet, og hvor venstres og socialdemokratiets holdning er forskellig. Jeg vil gerne sige også til hr. Melchior, at vurderingen af det, jeg kalder det brede menneskerettighedsbegreb, i den fremstilling, som er givet både af hr. Arne Christiansen og af hr. Melchior, hviler på en misforståelse, idet man i disse to fremstillinger forudsætter, at dette at inkludere de to komple-